

คำนำ

คู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชนาน จัดทำขึ้น เพื่อเป็นแนวทาง/กรอบการดำเนินงานในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชนาน โดยสืบเนื่องจาก กระทรวงศึกษาธิการ มีข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่และข้าราชการบำนาญจำนวนมาก ที่ทำคุณประโยชน์ให้แก่ ส่วนราชการและประเทศชาติ เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ถึงแก่ความตายจากการปฏิบัติคุณงามความดี แก่ชาติ บ้านเมือง และเพื่อเป็นเกียรติแก่บิดา มารดา ที่ถึงแก่ความตายของข้าราชการ ที่ปฏิบัติราชการจนครบ ตามกำหนด โดยกลุ่มบริหารงานกลาง สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เป็นหน่วยงาน ที่รับผิดชอบในการดำเนินการขอพระราชทานเพลิงศพของข้าราชการ และข้าราชการบำนาญที่สังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ในการจัดทำหนังสือเพื่อติดต่อไปยังสำนักพระราชวัง ดังนั้นผู้จัดทำ จึงได้รวบรวมข้อมูลและวิธีการปฏิบัติงานโดยมีกระบวนการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนที่ชัดเจน และเป็นระบบ เพื่อให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและบุคคลทั่วไป

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่ากระบวนการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชนานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับข้าราชการทั่วไป เจ้าหน้าที่ผู้มาปฏิบัติงานใหม่ และผู้ขอพระราชทานเพลิงศพ/ ดินพระราชนาน เพื่อใช้เป็นข้อมูลและแนวทางในการดำเนินงานดังกล่าว ต่อไป

กลุ่มบริหารงานกลาง สอ.สป.

กรกฎาคม 2559

สารบัญ

	หน้า
➤ คำนำ	1
➤ สารบัญ	2
➤ วัตถุประสงค์ (Objectives)	3
➤ ขอบเขต (Scope)	3
➤ คำจำกัดความ (Definition)	4
➤ หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities)	5
➤ ผังกระบวนการปฏิบัติงาน (Work Flow)	6
➤ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)	7
➤ มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Work Standard)	12
➤ ระบบการติดตามประเมินผล (Evaluation)	13
➤ เอกสารอ้างอิง (Reference Document)	13
➤ แบบฟอร์มที่ใช้ในการปฏิบัติงาน	14
- ตัวอย่างแบบฟอร์มหนังสือขอพระราชทานเพลิงศพกรณีปกติ	14
- ตัวอย่างแบบฟอร์มหนังสือขอพระราชทานเพลิงศพกรณีพิเศษ	15
- ตัวอย่างแบบฟอร์มหนังสือขอพระราชทานดินฝังศพ	16
ภาคผนวก	17
- หลักเกณฑ์เทียบเกียรติยศพระราชทานแก่ศพ	18
- ขั้นตอนการขอพระราชทานเพลิงศพ หีบเพลิง และดินฝังศพ กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง	20
- ข้อเสนอแนะการปฏิบัติเกี่ยวกับการพระราชทานหีบเพลิงไปพระราชทานเพลิงศพยังต่างจังหวัด (ระยะทางห่างจากสำนักพระราชวังเกิน 50 กิโลเมตร)	21
- ผังกระบวนการปฏิบัติงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และมาตรฐานการปฏิบัติงาน	23

วัตถุประสงค์ (Objectives)

1. เพื่อให้สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ มีคู่มือการปฏิบัติงาน ที่ถูกต้อง ชัดเจน สร้างมาตรฐานในการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การให้บริการที่มีคุณภาพ และสามารถนำไปปฏิบัติได้
2. เพื่อเป็นเอกสารแสดงถึงกระบวนการต่างๆ ในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ ดินพระราชนิพพาน ที่สามารถถ่ายทอดความรู้ และเผยแพร่ให้กับผู้ที่เกี่ยวข้อง นำไปใช้เป็นแนวทาง ในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชนิพพาน
3. เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาสำหรับผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการขอพระราชทานเพลิงศพ/ ดินพระราชนิพพาน ได้รับทราบขั้นตอน วิธีปฏิบัติรวมถึงกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ขอบเขต (Scope)

คู่มือการปฏิบัติงานการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชนิพพานของ กลุ่มบริหารงานกลาง สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ให้ใช้เป็นการทั่วไปกับบุคลากรของหน่วยงานในสังกัด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งในการขอพระราชทานเพลิงศพได้ศึกษาวิเคราะห์ขั้นตอน การขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชนิพพาน ภายใต้อขอบเขตการศึกษา ดังนี้

1. การรับคำขอจากผู้รับบริการ
2. การตรวจสอบสิทธิ
3. การเสนอเรื่องต่อผู้บริหารลงนามถึงเลขาธิการพระราชวัง
4. การประสานเจ้าภาพ

คำจำกัดความ (Definition)

การขอพระราชทานเพลิงศพ คือ การดำเนินการจัดทำคำขอพระราชทานเพลิงศพ/ ดินพระราชทาน ให้แก่ผู้วายชนม์ เพื่อเป็นเกียรติแก่วงศ์ตระกูล และผู้ถึงแก่ความตายจากการที่ปฏิบัติคุณงามความดีแก่ชาติบ้านเมือง และเพื่อเป็นเกียรติแก่บิดา มารดา ที่ถึงแก่ความตายของข้าราชการที่ได้ปฏิบัติราชการ จนครบตามกำหนด การขอพระราชทานเพลิงศพ ประกอบด้วย 2 กรณี ดังต่อไปนี้

1. การขอพระราชทานเพลิงศพกรณีปกติ เพื่อเป็นเกียรติแก่ผู้ถึงแก่ความตายจากการที่ปฏิบัติคุณงามความดีแก่ชาติบ้านเมือง กรณีนี้ผู้ถึงแก่กรรมเป็นที่สมควรได้รับการพระราชทานเพลิงศพเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักพระราชวังกำหนดไว้ โดยเจ้าภาพหรือทายาทผู้ประสงค์ขอพระราชทานเพลิงศพ จะต้องไปติดต่อหรือทำหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดของผู้ถึงแก่กรรมเพื่อดำเนินการตรวจสอบสิทธิ์ ตรวจสอบเอกสาร และเมื่อตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ เจ้าหน้าที่จะจัดทำหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวัง เพื่อดำเนินการ ต่อไป

2. การขอพระราชทานเพลิงศพกรณีพิเศษ เพื่อเป็นเกียรติแก่บิดา มารดา ที่ถึงแก่ความตายของข้าราชการที่ได้ปฏิบัติราชการจนครบตามกำหนด กรณีนี้ผู้ถึงแก่กรรมที่สมควรได้รับการพระราชทานเพลิงศพ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักพระราชวังกำหนดไว้ เจ้าภาพหรือทายาท ผู้ประสงค์ขอพระราชทานเพลิงศพ จะต้องไปติดต่อหรือทำหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงเจ้าสังกัดเพื่อดำเนินการตรวจสอบสิทธิ์ ตรวจสอบเอกสาร และเมื่อตรวจสอบแล้วมีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ เจ้าหน้าที่จะจัดทำหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวัง เพื่อดำเนินการ ต่อไป

สำนักพระราชวัง เป็นทบวงการเมือง มีฐานะเทียบเท่ากรม อยู่ในบังคับบัญชาของนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานของทางราชการมีอำนาจหน้าที่กำกับดูแลและรับผิดชอบ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับพระราชวัง ตลอดจนดูแลรักษาทรัพย์สินและผลประโยชน์ในองค์พระมหากษัตริย์ โดยมีเลขาธิการพระราชวัง (ระดับ 11 เทียบเท่าปลัดกระทรวง) เป็นผู้รับผิดชอบในการบริหารราชกิจราชการ

เครื่องราชอิสริยาภรณ์ คือ เหรียญ และตรา อันเป็นเครื่องประดับยศ เกิดขึ้นครั้งแรกในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว โดยทรงเรียกว่า "เครื่องราชอิสริยยศ" เมื่อพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว พระปิยมหาราช ทรงสร้างเครื่องราชอิสริยยศขึ้นอีกหลายตระกูล และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เปลี่ยนจากคำว่า "เครื่องราชอิสริยยศ" มาเป็นคำว่า "เครื่องราชอิสริยาภรณ์" เป็นเครื่องหมายแสดงเกียรติยศ และบำเหน็จความชอบ เป็นของพระมหากษัตริย์ทรงสร้างหรือโปรดให้สร้างขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบในราชการ สำหรับพระราชทานแก่พระบรมวงศานุวงศ์ ข้าราชการ และผู้กระทำคุณความดีให้แก่ประเทศชาติ ศาสนา และประชาชน พระราชทานเป็นบำเหน็จความชอบทั้งบุรุษและสตรี

หน้าที่ความรับผิดชอบ (Responsibilities)

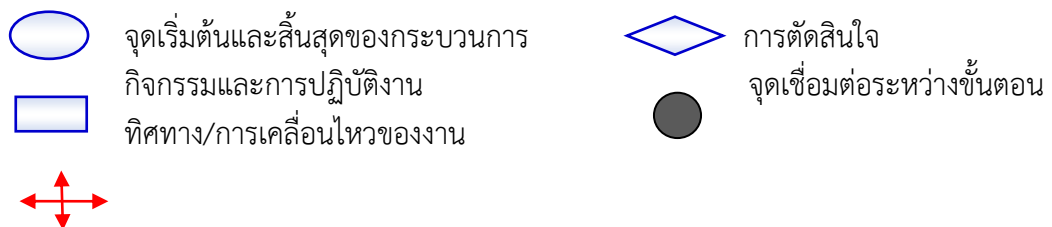
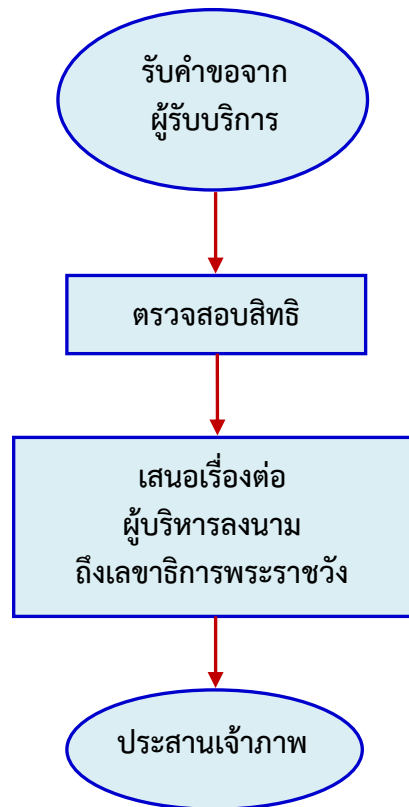
กลุ่มบริหารงานกลาง สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ดำเนินการขอพระราชทานโดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบในส่วนของข้าราชการครู และข้าราชการพลเรือน ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	: ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงศึกษาธิการในการรับทราบ และลงนามในหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวัง ในการขอพระราชทานเพลิงศพ
หัวหน้ากลุ่มบริหารงานกลาง	: กำกับ ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในการขอพระราชทาน
หัวหน้างานพิธี	: ตรวจสอบข้อมูล ความถูกต้องครบถ้วนของหนังสือราชการและเอกสารหลักฐานในการขอพระราชทานดังกล่าว
เจ้าหน้าที่ผู้ดำเนินการ	: ตรวจสอบสิทธิและหลักฐานในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน
เจ้าภาพจัดการฌาปนกิจศพ	: นำหลักฐานยื่นคำร้องต่อหน่วยงานต้นสังกัด กรอกแบบคำขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน นำเอกสารที่ทางหน่วยงานต้นสังกัดออกให้ และหลักฐานในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน ไปติดต่อสำนักเลขาธิการพระราชวัง

ผังกระบวนการ (Work Flow)

กระบวนการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน

ที่มา : ตารางที่ 9 ผังกระบวนการและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Procedure)

กระบวนการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทานของกลุ่มบริหารงานกลาง สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็น 4 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 รับคำร้อง

รับคำร้องรับเรื่องขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน จากบุคคลภายนอก

1.1 รับหนังสือคำร้องจากผู้รับบริการ โดยจะต้องระบุข้อความ ดังนี้

1.1.1 การขอพระราชทานเพลิงศพ กรณีปกติ ระบุ

1. ชื่อผู้เป็นเจ้าของภาพขอพระราชทานเพลิง
2. ชื่อ ตำแหน่ง ชั้นยศ ของผู้ถึงแก่กรรม
3. ถึงแก่กรรมด้วยโรคอะไร ที่ไหน เมื่อใด
4. ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสูงสุด ชั้นใด
5. ระบุวัน เวลา สถานที่ ที่จะฌาปนกิจศพ
6. ถ้ามีความประสงค์จะขอรับพระราชทาน น้ำหลวงอาบศพ หรือเครื่องเกียรติยศ

ประกอบศพอย่างไร ให้ติดต่อที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง โดยตรง

1.1.2 การขอพระราชทานเพลิงศพ กรณีพิเศษ ระบุ

1. ชื่อผู้เป็นเจ้าของภาพขอพระราชทานเพลิง
2. ชื่อ-สกุล ของผู้ถึงแก่กรรม
3. ถึงแก่กรรมด้วยโรคอะไร ที่ไหน เมื่อใด
4. ระบุคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การพิจารณาการขอพระราชทานเพลิงศพเป็นกรณีพิเศษ
5. ระบุวัน เวลา สถานที่ ที่จะฌาปนกิจศพ

1.2 ตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วนของเอกสารดังกล่าว

ในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน หลักฐานที่ต้องนำมาแสดงแก่เจ้าหน้าที่

มีดังนี้

หลักฐานการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน กรณีปกติ

- 1) สำเนาใบมรณบัตรของผู้ถึงแก่กรรม จำนวน 2 ฉบับ
- 2) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรข้าราชการของทายาทผู้ถึงแก่กรรม

จำนวน 2 ฉบับ

- 3) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือบัตรข้าราชการ (ข้าราชการบำนาญ) ผู้ถึงแก่กรรม

จำนวน 2 ฉบับ

- 4) สำเนาทะเบียนบ้านของทายาทผู้ถึงแก่กรรม จำนวน 2 ฉบับ

- 5) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ถึงแก่กรรม จำนวน 2 ฉบับ

- 6) หนังสือรับรองจากหน่วยงาน ใบอนุโมทนาบัตร ใบประกาศเหรียญกล้าหาญหรือ

เหรียญสมรภูมิ จำนวน 2 ฉบับ

หลักฐานการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน กรณีพิเศษ

- 1) สำเนาใบมรณบัตรของผู้ถึงแก่กรรม จำนวน 2 ฉบับ
- 2) สำเนาบัตรข้าราชการของทายาทผู้ถึงแก่กรรม จำนวน 2 ฉบับ
- 3) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนผู้ถึงแก่กรรม จำนวน 2 ฉบับ
- 4) สำเนาทะเบียนบ้านของทายาทผู้ถึงแก่กรรม จำนวน 2 ฉบับ
- 5) สำเนาทะเบียนบ้านของผู้ถึงแก่กรรม จำนวน 2 ฉบับ

ทั้งนี้ เอกสารทุกฉบับต้องลงนามรับรองสำเนาถูกต้อง กรณีเอกสารผู้เสียชีวิตให้ผู้ยื่นคำขอเป็นผู้ลงนามรับรองสำเนาถูกต้อง

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบสิทธิ

ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียดประกอบคำขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน

2.1 ตรวจสอบหลักฐานการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จากสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี โดยประสานทางโทรศัพท์ไปที่กลุ่มงานฐานันดร สำนักอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เพื่อขอทราบการได้รับพระราชทานเครื่องราชยศ ชั้นสูงสุด

2.2 สืบค้นและทำสำเนาการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จากงานเครื่องราชและสวัสดิการกลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

2.2.1 การขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน กรณีปกติ กรณีนี้ผู้ถึงแก่กรรม ที่สมควรได้รับการพระราชทานเพลิงศพ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักพระราชวังกำหนดไว้ ดังนี้

หลักเกณฑ์ในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน กรณีปกติ

- 1) พระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น “พระครูสัญญาบัตร” ขึ้นไปและพระภิกษุ สามเณร เปรียญธรรม ๙ ประโยค
- 2) พระราชวงศ์ ตั้งแต่ชั้น “หม่อมเจ้า” ขึ้นไป
- 3) ผู้ที่ได้รับพระราชทานบรรดาศักดิ์
- 4) ข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป
- 5) ข้าราชการฝ่ายทหาร ตำรวจ ชั้นยศร้อยตรี เรือตรี เรืออากาศตรี ร้อยตำรวจตรี ขึ้นไป
- 6) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ตั้งแต่ “เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย” (บ.ภ.) และ “เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย” (บ.ม.) ขึ้นไป
- 7) ผู้มีเกียรติที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “จุลจอมเกล้า” (จ.จ.)
- 8) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์เหรียญ “รัตนภรณ์” รัชกาลปัจจุบัน
- 9) ประธานองค์กรต่างๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญและรัฐมนตรี ที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
- 10) บิดามารดาของผู้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี นายกรัฐมนตรี ประธานสภา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ประธานวุฒิสภา ประธานศาลฎีกา ประธานองค์กรต่างๆ ที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ และรัฐมนตรีที่ถึงแก่กรรมในขณะบุตรดำรงตำแหน่ง

11) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง

12) ผู้ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นกรณีพิเศษ

หมายเหตุ : บุคคลผู้ทำลายชีพตนเองและผู้ต้องอาญาแผ่นดิน ไม่พระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน และเครื่องประกอบเกียรติยศ

2.2.2 การขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน กรณีพิเศษ กรณีนี้ผู้ถึงแก่กรรมที่สมควรได้รับการพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน เป็นผู้ที่มิคุณสมบัติครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่สำนักพระราชวังกำหนดไว้ ดังนี้

หลักเกณฑ์ในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน กรณีพิเศษ

- 1) ผู้ที่เนื่องในราชสกุล ชั้นหม่อมราชวงศ์และหม่อมหลวง
- 2) ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิ เหรียญกล้าหาญ และเหรียญชัยสมรภูมิ
- 3) บิดามารดาของข้าราชการ ดังนี้
 - 3.1 ข้าราชการระดับ 6 ขึ้นไป
 - 3.2 ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง ประเภททั่วไประดับชำนาญงานขึ้นไป
 - 3.3 ข้าราชการตามระบบจำแนกประเภทตำแหน่ง ประเภทวิชาการระดับชำนาญการขึ้นไป
- 4) บิดา มารดา ของผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “ตรีตาภรณ์ช้างเผือก” (ต.ช.) ขึ้นไป
- 5) บิดา มารดา ของข้าราชการทหาร ตำรวจ ตั้งแต่ระดับพันโท นาวาโท นาวาอากาศโท และพันตำรวจโท ขึ้นไป
- 6) พนักงานรัฐวิสาหกิจระดับสูง
- 7) บิดา มารดา ของพระสมณศักดิ์ ตั้งแต่ชั้น “พระครูสัญญาบัตร” ขึ้นไป
- 8) ผู้ปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้ ถึงแก่กรรมในขณะดำรงตำแหน่ง
 - 8.1 กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน
 - 8.2 นายกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 - 8.3 นายกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
 - 8.4 นายกเทศมนตรี และสมาชิกสภาเทศบาล
 - 8.5 สมาชิกสภากรุงเทพมหานคร และสมาชิกสภากรุงเทพมหานคร
 - 8.6 นายกเมืองพัทยา และสมาชิกสภาเมืองพัทยา
- 9) ผู้บริจาคทรัพย์สินเพื่อการกุศล คิดเป็นมูลค่าไม่น้อยกว่า 500,000 บาท
- 10) ผู้ที่บริจาคร่างกายหรืออวัยวะแก่สภากาชาดไทย โรงพยาบาล หรือสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์
 - 11) ข้าราชการ ทหาร ตำรวจ ชั้นยศต่ำกว่าสัญญาบัตร ที่เสียชีวิตขณะปฏิบัติหน้าที่
 - 12) ผู้ที่ทำความคุณประโยชน์ให้กับสังคมและประเทศชาติ

หมายเหตุ : บุคคลผู้ทำลายชีพตนเองและผู้ต้องอาญาแผ่นดิน ไม่พระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน

ขั้นตอนที่ 3 เสนอเรื่องต่อผู้บริหารลงนาม/สำนักเลขาธิการพระราชวัง

จัดทำหนังสือขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน เสนอผู้บริหารลงนาม

3.1 ดำเนินการจัดทำหนังสือพร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบคำขอ (หลักฐานตามขั้นตอนที่ 1) และสำเนาราชกิจจานุเบกษา หน้าที่มีกระทรวงต้นสังกัด มีชั้นยศเครื่องราชอิสริยาภรณ์ของผู้ขอพระราชทาน และหน้าที่มีชื่อของผู้ขอพระราชทาน จำนวน 2 ชุด ซึ่งในหนังสือบันทึกภายในนำเสนอผู้บริหารลงนามและหนังสือภายนอกถึงเลขาธิการพระราชวังจะต้องระบุ รายละเอียดดังนี้

3.1.1 การขอพระราชทานเพลิงศพ กรณีปกติ ระบุ

1. ชื่อผู้เป็นเจ้าของภาพขอพระราชทานเพลิง
2. ชื่อ ตำแหน่ง ชั้นยศ ของผู้ถึงแก่กรรม
3. ถึงแก่กรรมด้วยโรคอะไร ที่ไหน เมื่อใด
4. ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ชั้นสูงสุด ชั้นใด
5. ระบุวัน เวลา สถานที่ ที่จะฌาปนกิจศพ

3.1.2 การขอพระราชทานเพลิงศพ กรณีพิเศษ ระบุ

1. ชื่อผู้เป็นเจ้าของภาพขอพระราชทานเพลิง
2. ชื่อ-สกุล ของผู้ถึงแก่กรรม
3. ถึงแก่กรรมด้วยโรคอะไร ที่ไหน เมื่อใด
4. ระบุคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การพิจารณาการขอพระราชทานเพลิงศพ

เป็นกรณีพิเศษ

5. ระบุวัน เวลา สถานที่ ที่จะฌาปนกิจศพ

3.2 เสนอผู้บริหารพิจารณาลงนามในหนังสือภายนอกถึงเลขาธิการพระราชวัง

ขั้นตอนที่ 4 ประสานเจ้าภาพ

ประสานผู้มาขอรับบริการเพื่อนำเอกสารไปดำเนินการต่อไป โดยให้ผู้มาขอรับบริการนำหนังสือจากต้นสังกัดถึงสำนักพระราชวัง และเอกสารแนบไปติดต่อกองพระราชพิธี สำนักพระราชวังสนามเสือป่า เพื่อติดต่อขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน

ข้อกำหนดของกองพระราชพิธี

1. ผู้มีสิทธิได้รับพระราชทานเพลิง ถ้าจะพระราชทานในต่างจังหวัด (นอกเขตรัศมี 50 ก.ม. จากพระบรมมหาราชวัง) สำนักพระราชวังจะได้จัดหีบเพลิงให้กระทรวงเจ้าสังกัดรับส่งไปพระราชทานเพลิงหรือให้เจ้าภาพศพ ไปติดต่อขอรับหีบเพลิงพระราชทาน ที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง รับไปปฏิบัติ
2. การพระราชทานเพลิงศพ ทั้งตามเกณฑ์ที่ได้รับพระราชทานและกรณีพิเศษ ที่ไม่มีเครื่องเกียรติยศประกอบศพในกรุงเทพฯ ทางสำนักพระราชวัง จะได้จัดเจ้าพนักงานเชิญเพลิงหลวงไปพระราชทานโดยรถยนต์หลวง ทั้งนี้ เจ้าภาพไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น ส่วนกรณีปริมณฑลในรัศมี 50 กิโลเมตร จากพระบรมมหาราชวัง เจ้าภาพจะต้องจัดรถรับ-ส่ง ให้กับเจ้าหน้าที่เชิญเพลิงด้วย

3. สำหรับเครื่องประกอบเกียรติยศ ได้แก่ หีบ โกศ ฉัตรตั้ง นั้น ทางสำนักพระราชวัง จะได้เชิญไปประกอบ และตั้งแต่งไว้ มีกำหนดเพียง ๗ วัน เมื่อพ้นไปแล้ว เจ้าภาพหรือทายาทยังไม่กำหนด พระราชทานเพลิง ถ้าทางราชการมีความจำเป็น ก็จะถอนส่วนประกอบลงนอกของหีบหรือโกศ ไปใช้ในราชการต่อไป

4. ในการพระราชทานเพลิงนั้น เมื่อเจ้าหน้าที่เชิญเพลิงพระราชทานไปถึงมณฑลพิธี ผู้อยู่ในงานไม่ต้องลุกขึ้นยืน และไม่ต้องเปิดหรือบรรเลงเพลงสรรเสริญพระบารมี เนื่องจากเป็นการไม่เหมาะสม

5. เจ้าภาพงานพระราชทานเพลิงศพ เมื่อจะขอรับหมายรับสั่งให้ติดต่อขอรับได้ที่เจ้าหน้าที่ กองพระราชพิธี

6. ก่อนงานพระราชทานเพลิงศพ 1 วัน ให้เจ้าภาพติดต่อยืนยันความถูกต้องกับเจ้าหน้าที่ กองพระราชพิธี (เฉพาะเพลิงที่เชิญโดยเจ้าหน้าที่)

7. หากมีข้อสงสัยประการใด ติดต่อสอบถามได้ที่เจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี

ติดต่อวัดเพื่อเตรียมการพระราชทานเพลิงศพ

ในการพระราชทานเพลิงศพ ทั้งตามเกณฑ์ที่ได้รับพระราชทานกรณีปกติและกรณีพิเศษนั้น จะต้องไม่ตรงกับวันเฉลิมพระชนมพรรษา ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว วันเฉลิมพระชนมพรรษา ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ วันเฉลิมฉลองสิริราชสมบัติ พระราชพิธีฉัตรมงคล (และตาม ประเพณีนิยม ไม่มีการเผาศพในวันศุกร์)

มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Work Standard)

ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระยะเวลา*	มาตรฐานการปฏิบัติงาน
1. รับคำร้อง รับเรื่องขอพระราชทานเพลิงศพจาก บุคคลภายนอก 1.1 รับหนังสือคำร้องจากผู้รับบริการ 1.2 ตรวจสอบความถูกต้อง และครบถ้วน ของเอกสารดังกล่าว	2 นาที 30 นาที	1. ตรวจสอบเอกสารประกอบคำขอ พระราชทานเพลิงศพ/ ดินพระราชทาน ให้ถูกต้อง ครบถ้วนคิดเป็นร้อยละ 60 จากคำขอฯ ทั้งหมด
2. ตรวจสอบสิทธิ ดำเนินการตรวจสอบรายละเอียด ประกอบคำขอพระราชทานเพลิงศพ 2.1 ตรวจสอบหลักฐานการได้รับ พระราชทานเครื่องราชย์ฯ จาก สำนักนายกรัฐมนตรี 2.2 สืบค้นและทำสำเนาการได้รับ พระราชทานเครื่องราชย์ฯ	10 นาที 15 นาที	- ไม่มี -
3. เสนอเรื่องต่อผู้บริหารลงนามถึง สำนักเลขาธิการพระราชวัง โดยจัดทำหนังสือขอพระราชทาน เเพลิงศพเสนอผู้บริหารลงนาม 3.1 ดำเนินการจัดทำหนังสือ พร้อมแนบรายละเอียดประกอบคำขอ 3.2 เสนอผู้บริหารเพื่อลงนาม	30 นาที 2 ชั่วโมง	- ไม่มี -
4. ประสานเจ้าภาพ 4.1 ประสานผู้มาขอรับบริการเพื่อนำไป ดำเนินการต่อไป	5 นาที	- ไม่มี -

ที่มา : ตารางที่ 9 ผังกระบวนการและมาตรฐานการปฏิบัติงาน

ระบบติดตามประเมินผล (Evaluation)

การขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน

ตัวชี้วัดผลของกระบวนการ : ร้อยละความพึงพอใจของผู้มารับบริการที่มีต่อผู้ให้บริการในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน

ตัวชี้วัดภายใน	แนวทางการประเมิน	ความถี่ในการประเมิน			วิธีการประเมิน
		รายเดือน	รายไตรมาส	รายปี	
1. ร้อยละของการตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารประกอบคำขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทานได้ถูกต้องครบถ้วน	พิจารณาจากการดำเนินงานของผู้รับผิดชอบว่ามีการตรวจสอบเอกสารประกอบคำขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทานได้ถูกต้องครบถ้วนกี่ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60 จากคำขอฯ ทั้งหมดพิจารณาจากเอกสารประกอบคำขอพระราชทานเพลิงศพ			✓	ตรวจสอบจากข้อทักท้วง หรือจากการส่งกลับแก้ไขจากผู้มีอำนาจสั่งการ

เอกสารอ้างอิง (Reference Document)

- คู่มือปฏิบัติงานการขอพระราชทานเพลิงศพ งานพิธีการและประสานกิจกรรม กลุ่มบริหารงานกลาง สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- เว็บไซต์สำนักพระราชวัง หัวข้อคู่มือ / คำสั่งเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐประมวลจริยธรรม และ จรรยาข้าราชการ/พนักงานสำนักพระราชวัง การขอหีบเพลิงพระราชทาน (แก้ไขปี ๒๕๕๕), เกณฑ์เทียบเกียรติยศพระศพ และศพ, (<http://www.brh.thaigov.net/webboard/index.php?topic=23.msg267#msg267>)
- คู่มือการปฏิบัติงานกระบวนการบริหารทั่วไป กลุ่มบริหารงานกลาง สำนักอำนวยการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554

แบบฟอร์มที่ใช้ (Form)

1. แบบฟอร์มหนังสือขอพระราชทานเพลิงศพกรณีปกติ
2. แบบฟอร์มหนังสือขอพระราชทานเพลิงศพกรณีพิเศษ
3. แบบฟอร์มหนังสือขอพระราชทานดินฝังศพ

หนังสือขอพระราชทานเพลิงศพกรณีปกติ

เขียนที่

วันที่เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอพระราชทานเพลิงศพ

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วย.....จะเป็นเจ้าภาพจัดการฅาปนกิจศพ.....

ข้าราชการ ตำแหน่ง สังกัด

กระทรวงศึกษาธิการ ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ครั้งสุดท้าย.....

ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ เดือน..... พ.ศ. ด้วยโรค.....

กำหนดจะจัดการฅาปนกิจศพในวันที่ เดือน..... พ.ศ. เวลา น.

ณ เมรุวัด..... ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต

จังหวัด

ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอพระราชทานเพลิงศพเพื่อเป็นเกียรติ จึงเรียนมาเพื่อโปรด
ดำเนินการต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

ติดต่อเจ้าภาพได้ที่

โทรศัพท์

หนังสือขอพระราชทานเพลิงศพกรณีพิเศษ

เขียนที่

วันที่เดือน พ.ศ.

เรื่อง ขอพระราชทานเพลิงศพกรณีพิเศษ

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วย..... ตำแหน่ง..... ระดับ.....

สังกัด กระทรวงศึกษาธิการ จะเป็นเจ้าภาพจัดการฌาปนกิจศพ.....

ซึ่งเกี่ยวข้องเป็น บิดา/มารดา ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ เดือน..... พ.ศ.....

ด้วยโรค..... กำหนดจะจัดการฌาปนกิจศพในวันที่

เดือน..... พ.ศ..... เวลา น. ณ เมรุวัด.....

ตำบล/แขวง อำเภอ/เขต..... จังหวัด

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขอพระราชทานเพลิงศพเพื่อเป็นเกียรติ จึงเรียนมาเพื่อโปรด
ดำเนินการต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

ติดต่อเจ้าภาพได้ที่

โทรศัพท์

หนังสือขอพระราชทานดินฝังศพ

เขียนที่

วันที่เดือนพ.ศ.

เรื่อง ขอพระราชทานดินฝังศพเป็นกรณีพิเศษ

เรียน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

ด้วย..... ตำแหน่ง

สังกัด..... กระทรวงศึกษาธิการ จะเป็นเจ้าภาพ จัดการฝังศพ.....

ซึ่งเกี่ยวข้องเป็น บิดา/มารดา ถึงแก่กรรมเมื่อวันที่ เดือน พ.ศ.

ด้วยโรค..... กำหนดจัดการฝังศพในวันที่ เดือน พ.ศ.

เวลา น. ณตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต

จังหวัด

ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะขอพระราชทานดินฝังศพเพื่อเป็นเกียรติ จึงเรียนมาเพื่อโปรด
ดำเนินการต่อไปด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

.....
(.....)

ติดต่อเจ้าภาพได้ที่

โทรศัพท์

เทคนิคในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทาน

เพื่อให้การดำเนินการเป็นไปด้วยความรวดเร็ว เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบมีเทคนิคในการดำเนินการดังนี้

1. จะต้องตรวจสอบเอกสารหลักฐานในการขอพระราชทานเพลิงศพ/ดินพระราชทานให้ครบถ้วน ถูกต้อง ตรวจสอบส่วนราชการต้นสังกัด เป็นสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการหรือไม่ ถ้าไม่ใช่ตรวจสอบว่าอยู่สังกัดใดและแจ้งให้เจ้าภาพไปติดต่อที่ต้นสังกัดนั้นๆ

2. ถ้าตรวจสอบแล้วอยู่ในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ โทรประสานไปที่สำนักอาลักษณ์และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ เพื่อขอรายละเอียดการได้รับพระราชทานเครื่องราชฯ ชั้นสูงสุดของผู้เสียชีวิตและแจ้งให้เจ้าหน้าที่งานเครื่องราชและสวัสดิการกลุ่มบริหารงานบุคคล สำนักอำนวยการ สืบค้นและทำสำเนาการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์

3. เมื่อได้รับสำเนาการได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ นำมาแนบรวมกับเอกสารหลักฐานอื่นและเสนอผู้บริหารลงนาม เมื่อผู้บริหารลงนามแล้วให้นำหนังสือถึงเลขาธิการพระราชวังพร้อมเอกสารหลักฐานส่งให้เจ้าภาพไปติดต่อที่สำนักพระราชวังต่อไป

ภาคผนวก

หลักเกณฑ์เทียบเกียรติยศพระราชทานแก่ศพ

ฐานันดรศักดิ์, ชั้นยศ	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับพระราชทานเมื่อสิ้นชีวิต	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับพระราชทานเมื่อพระราชทานเพลิง
1. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์ช้างเผือก 2. ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทุติยจุลจอมเกล้าวิเศษ	น้ำหลวง โศกแปดเหลี่ยม ฉัตรเบญจา ปี กลองชนะ 10 ประโคมเวลารับพระราชทานน้ำอาบศพ พระพิธีธรรมสวดพระอภิธรรม 3 คืน	เพลิงหลวง รถวอเชิญโกศศพ ฉัตรเบญจา 10 แห่งเวียนเมรุ ปี กลองชนะ 10 ประโคมเวลาเวียนเมรุ และเวลารับพระราชทานเพลิง พระราชทานผ้าไตร 5 ไตร ทอดถวาย พระสงฆ์บังสุกุลก่อนรับพระราชทานเพลิง (ถ้าเสด็จพระราชดำเนินพระราชทานผ้าไตร 10 ไตร ให้ทายาทเชิญไปทอดถวาย พระสงฆ์บังสุกุลที่โกศศพ แล้วทรงจุดฝักแค้นพระราชทานเพลิงศพ)
ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ประถมาภรณ์มงกุฎไทย, ปฐมดิเรกคุณาภรณ์	น้ำหลวง โศกโล (ถ้าเป็นราชินิกุล หรือราชินี นิกุล) พระราชทาน โศกราชินีกุล) ฉัตรเบญจา ปี กลองชนะ ประโคมเวลารับพระราชทานน้ำอาบศพ	เพลิงหลวง รถวอเชิญโกศศพ ฉัตรเบญจา 10 แห่งเวียนเมรุ ปี กลองชนะ ประโคมเวลาเวียนเมรุ และเวลารับพระราชทานเพลิง
ผู้ที่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ทวิติยาภรณ์ช้างเผือก หรือ มงกุฎไทย, ทุติยดิเรกคุณาภรณ์	น้ำหลวง หีบทองลายสลัก	เพลิงหลวง รถวอเชิญหีบศพ

ฐานันดรศักดิ์, ชั้นยศ	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับพระราชทานเมื่อสิ้นชีวิต	เครื่องเกียรติยศที่ได้รับพระราชทานเมื่อพระราชทานเพลิง
ผู้ที่ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์จตุร ถาภรณ์ช้างเผือก/ มงกุฎไทย, จตุตถดิเรก คุณาภรณ์, ทริตาภรณ์ ช้างเผือก, มงกุฎไทย, ตติยดิเรกคุณาภรณ์, ตติยจุลจอมเกล้า และสตรีที่ได้รับ พระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จตุตถจุลจอมเกล้า	น้ำหลวง หีบลายก้านแย่ง (ถ้าเป็นราชินิกุล หรือ ราชินิกุล พระราชทานหีบคู่ต้น)	เพลิงหลวง
ผู้ที่ได้รับพระราชทาน เครื่องราชอิสริยาภรณ์ เบญจมาภรณ์ช้างเผือก/ มงกุฎไทย, เบญจมาดิเรก คุณาภรณ์	น้ำหลวง หีบเชิงชาย	เพลิงหลวง

หมายเหตุ : บุคคลที่ไม่ได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ถึงแก่กรรม ถ้าทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
พระราชทานพระบรมราชานุญาตและพระราชทานหีบหลวง จะได้รับพระราชทานหีบทองลายอรุณ

ที่มา : เว็บไซต์สำนักพระราชวัง

สำนักพระราชวัง > หมวดหมู่ทั่วไป > พรบ. ข้อมูลข่าวสาร > ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติ (ข้อมูล
ข่าวสารตามมาตรา ๙)

(<http://www.brh.thaigov.net/webboard/index.php?topic=23.msg267#msg267>)

ขั้นตอนการขอพระราชทานเพลิงศพ หีบเพลิง และดินฝังศพ กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง

ที่มา : เว็บไซต์สำนักพระราชวัง

สำนักพระราชวัง > หมวดหมู่ทั่วไป > พรบ. ข้อมูลข่าวสาร > ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติ (ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙)

(<http://www.brh.thaigov.net/webboard/index.php?topic=23.msg267#msg267>)

ข้อแนะนำการปฏิบัติเกี่ยวกับการพระราชทานหีบเพลิงไปพระราชทานเพลิงศพยังต่างจังหวัด (ระยะทางห่างจากสำนักพระราชวังเกิน 50 กิโลเมตร)

ตามระเบียบที่สำนักพระราชวังได้วางไว้ เมื่อกระทรวงเจ้าสังกัด ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือเจ้าภาพ แล้วแต่กรณี ได้มีหนังสือแจ้งมายังสำนักพระราชวังเพื่อขอพระราชทานเพลิงศพ หากศพนั้นอยู่ในเกณฑ์ที่จะได้รับพระราชทานเพลิง สำนักพระราชวังจะได้มีหมายรับสั่งแจ้งให้เจ้าภาพเพื่อทราบ จากนั้นเจ้าภาพหรือเจ้าหน้าที่ของจังหวัดแล้วแต่กรณี ไปขอรับหีบเพลิงพระราชทานได้ที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง เมื่อได้รับหีบเพลิงพระราชทานไปแล้ว ต้องปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

1. เชิญหีบเพลิงพระราชทานไปวางที่ศาลากลางจังหวัด อำเภอ หน่วยราชการที่สังกัดในท้องที่หรือที่บ้านเจ้าภาพแล้วแต่กรณี โดยตั้งไว้ในที่อันสมควรและควรมีพานรองรับหีบเพลิงพระราชทานด้วย

2. เมื่อถึงกำหนดวันที่ขอพระราชทานเพลิงศพ ทางจังหวัด อำเภอหรือเจ้าภาพแล้วแต่กรณี จะต้องจัดบุคคลที่รับราชการแต่งเครื่องแบบปกติขาวไว้ทุกข์ เพื่อเชิญหีบเพลิงพระราชทานพร้อมด้วยพานรอง (หนึ่งหีบต่อหนึ่งคน) ไปยังเมรุที่จะประกอบพิธี และก่อนที่จะเชิญไปตั้งบนเมรุนั้น ควรยกศพขึ้นตั้งเมรุเรียบร้อยเสียก่อนแล้วจึงเชิญพานหีบเพลิงพระราชทานขึ้นไปตั้งไว้บนโต๊ะทางด้านศีรษะ (บนโต๊ะที่ตั้งหีบเพลิงพระราชทานนั้นจะต้องมีผ้าปูให้เรียบร้อยและห้ามมิให้นำสิ่งหนึ่งสิ่งใดวางร่วมอยู่ด้วยเป็นอันขาด) เมื่อเชิญพานหีบเพลิงพระราชทาน วางเรียบร้อยแล้ว ให้ผู้เชิญคำนับเคารพหนึ่งครั้ง แล้วจึงจากเมรุ

3. ขณะที่เชิญพานหีบเพลิงพระราชทานไปนั้น ผู้เชิญจะต้องระมัดระวังกิริยา โดยอยู่ในอาการสำรวม ไม่พูดคุยกับผู้ใด ไม่ต้องทำความเคารพผู้ใดและไม่เชิญหีบเพลิงพระราชทานเดินตามหลังผู้หนึ่งผู้ใดเป็นอันขาด

4. ระหว่างที่การเชิญหีบเพลิงพระราชทานไปสู่เมรุนั้น ประชาชนที่มาร่วมงานควรนั่งอยู่ในความสงบโดยมิต้องยืนขึ้น ไม่ต้องทำความเคารพและไม่มีการบรรเลงเพลงอย่างใดทั้งสิ้นเพราะยังไม่ถึงขั้นตอนพิธีการ ผู้เชิญมิใช่ผู้แทนพระองค์ เป็นการปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมาย

5. ผู้ที่ตั้งแถวรับการเชิญหีบเพลิงพระราชทานไปสู่เมรุ ควรเป็นเจ้าภาพงาน การแต่งกายควรแต่งกายไว้ทุกข์ตามประเพณีนิยม ในกรณีที่เป็นข้าราชการแต่งเครื่องแบบปกติขาวไว้ทุกข์ ผู้ที่ไปร่วมงานพระราชทานเพลิงศพทั้งประชาชน และข้าราชการ รวมทั้งพนักงาน ลูกจ้าง รัฐวิสาหกิจ ควรแต่งกายไว้ทุกข์ตามประเพณีนิยม จะแต่งเครื่องแบบปกติขาวไว้ทุกข์ ก็จะเป็นเกียรติแก่ผู้วายชนม์ และยังนับว่าเป็นการถวายพระเกียรติ

6. เมื่อถึงกำหนดเวลาพระราชทานเพลิง ให้เจ้าภาพเชิญแขกผู้มีอาวุโสสูงสุดในที่นั้น ขึ้นเป็นประธานประกอบพิธีพระราชทานเพลิง (ผู้มีอาวุโสสูงสุดนั้น หมายถึง อาวุโสทั้งด้านคุณวุฒิและด้านวัยวุฒิ ทั้งนี้หากมีพระราชวงศ์ตั้งแต่ชั้นหม่อมเจ้าขึ้นไปหรือราชสกุลที่มีเกียรติในราชการซึ่งผู้วายชนม์หรือทายาทอยู่ใต้บังคับบัญชา หรือเป็นผู้ที่เคารพนับถือสมควรเชิญบุคคลนั้นเป็นประธาน)

7. ในระยะเวลา ก่อนที่เจ้าภาพเชิญผู้มีอาวุโสสูงสุดขึ้นเป็นประธานในพิธีพระราชทานเพลิงศพนั้น ให้ผู้ที่เชิญหีบเพลิงพระราชทานขึ้นไปรออยู่ ณ โต๊ะวางหีบเพลิงพระราชทานบนเมรุก่อน เมื่อผู้เป็นประธานทอดผ้าไตรบังสุกุล และพระภิกษุได้ชักผ้าบังสุกุลแล้ว ให้ผู้ที่เชิญหีบเพลิงพระราชทานแก้ห่อหีบเพลิงพระราชทานออก จากนั้น ผู้เป็นประธานปฏิบัติตามขั้นตอนต่อไป

- เปิดฝาหีบเพลิงพระราชทาน
- หยิบเทียนชนวนในหีบเพลิงพระราชทาน มอบให้ผู้ที่เชิญหีบเพลิงพระราชทานถือไว้
- หยิบกลักไม้ขีดในหีบเพลิงพระราชทานจุดไฟ ต่อเทียนชนวนที่ผู้เชิญหีบเพลิงพระราชทานถือไว้ รอจนเทียนลุกไหม้ดีแล้ว
- ถวายบังคม (ไหว้) หนึ่งครั้ง ก่อนหยิบรูป ดอกไม้จันทน์ และเทียนพระราชทาน (จำนวน 1 ชุด) ในหีบเพลิงพระราชทาน จุดไฟหลวงจากเทียนชนวนแล้ววางไว้ใต้กลางฐานที่ตั้งศพ จากนั้นก้าวทำถอยหลังหนึ่งก้าว คำนับเคารพหนึ่งครั้งแล้วลงจากเมรุ เป็นอันเสร็จพิธี

หมายเหตุ

1. สำหรับศพที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณพระราชทานผ้าไตรทอดถวายพระบังสุกุลด้วยนั้น ผู้เป็นประธานต้องถวายบังคม (ไหว้) หนึ่งครั้ง ก่อนหยิบผ้าจากเจ้าหน้าที่ผู้เชิญแล้วทอดผ้าตามพิธีต่อไป
2. ในกรณีที่เจ้าภาพประสงค์ให้มีการอ่าน หมายรับสั่ง เพื่อแสดงถึงการได้รับพระราชทานเพลิงศพ ประวัตินผู้วายชนม์ เพื่อประกาศเกียรติคุณ และคำสำนักในพระมหากรุณาธิคุณ ในงานพระราชทานเพลิงศพนั้นให้อ่านเรียงลำดับตามที่กล่าวมา ทั้งนี้ หากจะอ่านเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งก็ได้ หรือไม่อ่านเลยก็ได้ขึ้นอยู่กับความประสงค์ และความสะดวกของเจ้าภาพเป็นสำคัญ ส่วนการลงท่ายคำอ่าน สามารถอ่านชื่อบุคคลผู้เป็นทายาททั้งหมดหรือจะออกชื่อแต่เจ้าภาพก็ย่อมกระทำได้
3. ทางสำนักพระราชวังได้ออกคำสั่ง ห้ามเจ้าหน้าที่ของสำนักพระราชวังเชิญหีบศพเพลิงไปปฏิบัติ

ข้อมูล : รวมเรื่องและข้อปฏิบัติ เกี่ยวกับราชสำนัก

โดย : สำนักพระราชวัง พุทธศักราช 2550

ที่มา : เว็บไซต์สำนักพระราชวัง

สำนักพระราชวัง > หมวดหมู่ทั่วไป > พรบ. ข้อมูลข่าวสาร > ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติ (ข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๙)

(<http://www.brh.thaigov.net/webboard/index.php?topic=23.msg267#msg267>)

ผู้จัดทำ

นางสุภัทรา ทูลฉลอง

นางสาวธัญญธร อ่อนดีกุล

นายจงดล เม่นวังแดง

นางสาวภารดี แสงวิจิตร

นักจัดการงานทั่วไปชำนาญการพิเศษ

นักวิชาการศึกษาชำนาญการ

เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

เจ้าพนักงานธุรการปฏิบัติงาน

